

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K. 12 — Za prvu godinu K. 6 — Za Šibenik na godinu donasjenju u kuću K. 12 — Za Inozemstvo na godinu K. 12 i saviše poštarski trošak. — Pojedini br. 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista natazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi, priobčena pisma i zahvale tiskaju se po 30 para petiti redak po pogodbi. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi se ne vraćaju.

U koaliciji vlada sporazum.

Zagreb, 1. kolovoza.

Danas u 10^{1/2} sati prije podne sastaje se narodni zastupnici hrvatske stranke prava i neki pozvanici da viečaju o stranačkim poslovima. Sastanku prisustvovahu: gg. nar. zastupnici Tuškan, dr. Banjavčić, dr. Bauer, dr. Grahovac, dr. Lukinić, dr. Magdić, dr. Mažuranić, Modrušan, dr. Poštojčić, dr. Zagorac, pozvanici: vič. Mato Ilijašević, predsjednik kotarskog kluba hrv. stranke prava u Zagrebu, dr. Kovačević i dr. Papratović iz Osieka, g. Cezar Akačić iz Rieke i dr. Vincetić iz Djakova.

O sastanku izdan je ovaj komunikue: „Danas obdržavao je saborski klub hrv. stranke prava svoju jur objavljenu sjednicu, koja je trajala od 10-1 i od 3-8 sati na večer. Klub je razpravio politički položaj i rješio važne tekuće stranačke poslove. Među inim jednodušno zaključio je, da se za dan 22. o. mj. sazove u Zagreb glavna skupština hrv. stranke prava, za koju je ustanovljen dnevni red. Nadalje je zaključeno da glavno glasiloo stranke imade pisati koli u duhu programa hrv. stranke prava toli u smislu zaključaka hrv. srpske koalicije, a klub će poraditi oko toga da među koalicionim novinstvom prestanu zadjevica, koje mogu naškoditi ciljevima i radu hrvatsko-srpske koalicije. Nadalje izabrani su u izborni odbor koalicije: Stjepan Zagorac, dr. A. Roji i Cezar Akačić, a kao zamjenici dva člana kluba hrvatske stranke prava u Osijeku“.

Saborski klub primio je na znanje zaključak zagrebačkog mjestnog kluba u pitanju prosvjeda obcina. Riješeno je još više unutrnjih stranačkih pitanja.

Prema gornjoj obznani, koju primamo iz mjerodavnih zagrebačkih krugova, neće se eto obistiniti glasovi koji su se širili o razpadu koalicije. Novine iz Zagreba u ovo zadnje doba bile su se dale na prebacivanja, na međusobne navale, tako da su mnogi mislili da će doći do prave smutnje i nesloge. Mi u sve to nismo mogli vjerovati, pa smo preko tih zadjevica prelazili mukom, a preporučivali smo zajedništvo svih stranaka u zajedničkim pitanjima jer smo bili uvjereni da će dobra stvar t. j. zajednički rad ipak pobijediti.

Hrvatska stranka prava učinila je eto svoju i ondje gdje se ne pravom na nju navajljalo kao na primjer u pitanju poziva na županije da šalju na kraja svoje zaključke protiv uzakonjenju željezničke pragmatike. Sada je red na druge stranke osobito na naprednu, jer dužnost je svih da uklone nesuglasice. A pitanje je to i razuma, jer stvarati zadjevica, sporova, neprijateljstva u ovom času koji proživljujemo osim što ne bi bilo patrioitično, nebi bilo ni pametno. Neslogu u redovima koalicije, ako se dobro pazi, unašaju oni kojima bi išlo u račun da se Hrvati zarate među sobom.

U zadnje doba izbijalo je na površinu osim osobnih i drugih raznovrstnih političkih pitanja, radi kojih su se stranke bile počela zagrijevati. A to je, više nego sjegurmo, bilo, makar kroz desetu ruku, iz vana uneseno, samo da bi se koalicija raztepla.

No srećom ti tudjinski upljudci nisu postigli cilja, a tvrdo smo uvjereni da i neće. Hrvati i Srbi uredit će svoje stvari u kući svojoj, kako budu sami htjeli, a tudjinac će — uzprkos protivne želje — ipak doživjeti da će se oni rame i rame boriti za svoju zemlju, za svoju Hrvatsku. Pravaši i naprednjaci, socijalisti i klerikalci i t. d. radić će za svoje posebne organizacije u pučanstvu, ali pri tom će se služiti naukom, uvjerenjem, razlozima i borit će se zajednički protiv neprijatelju.

Eto to je cilj svima zajednički. Taj cilj jest onaj koji u svim tezkim kušnjama za cijeli narod mora da daje pravac stranačkom radu. I kako su sve različite stranke u koaliciji znale do sada držati se samo onih pitanja koja su svima zajednička, tako će i u buduću. Njihov zajednički rad u tom pravcu valja da bude do skrajnosti dosljedan.

Uspjeh toga rada već je vidljiv u toliko što je hrvatsko pitanje postalo jedno od najvažnijih u monarhiji. S njim se danas bavi cijela štampa u Austro-Ugarskoj, a i svjetska štampa posvećuje tom pitanju priličnu pažnju. Plod je to zajedničkog rada. Toga se valja držati i u buduću. Sa staze kojom se udarilo ne smije se skrećati. Jedan mandat više ili manje za pojedinu stranku nuzgedna je stvar. Glavno je doći do svrhe, da se skriši naimoć Magjara u Hrvatskoj, da se sruši njihovog komesara Rakodzaya.

Da se to postigne ne treba se obazirati mnogo na glasove koji dolaze sa hladnog Dunava. Da oni hoće mogu osloboditi Hrvatsku jednim potezom pera. Da su oni htjeli, Hrvatska ne bi bila došla u današnji položaj niti u obće do podređenosti Magjarima. Tko nas je, znajući što radi, unesrećio, ne može ojednom voliti nas. Ako se pak danas želi riješima izkazati prijateljem, to je radi sebe, a ne radi nas. To je jer želi da Hrvati promjene gospodara, te postanu njegove sluge namjesto da ih gnjavji Magjar.

Hrvatima pak nije do ikakve takove promjene, nego do toga da se oslobode od svakog gospodara. Od slabijega njima se lašnje osloboditi nego od jačega.

Složnim radom do te slobode može se doći, a sva tudjinska liepa obećanja može se slušati, ali ne slijediti. Ne treba se podavati. Prijatelji svakomu, sluge nikomu i nikomu sredstvo. U tomu je ova naša jakost, jer će doći vrijeme kad će jedan neprijatelj morati raditi protiv drugomu samo na taj način da će mu valjati da pojača položaj Hrvata. To vrijeme mi možemo pospiješiti držeć se strogo svoga narodnoga stanovišta i provodjajući dosljedno započetu borbu zajedničkim radom.

Veseli smo, što će isto Hrvati tim putem i na dalje ići i što se neprijatelji naših neće moći pohvaliti da su lahkovjerne Hrvate skrenuli s pravoga puta.

Jamac svemu tomu jest gornji komunikue hrvatske stranke prava.

Uredjenje parobrodarske službe u Dalmaciji.

U ovo zadnje doba rek bi, da se naša javnost u Dalmaciji malo ili ništa bavi sa pitanjem uredjenja parobrodarske službe. A ipak je to pitanje zasluživalo i saslužuje i danas, da bude svestrano pretresano, proučavano sa raznih gledišta. Kako je poznato, nije uspjela osnova, da se fuzijom naših parobrodarskih poduzeća i Lloydja stvori jedno jako domaće parobrodarsko društvo, čije sjedište je imalo biti u Dalmaciji i to ne samo formalno, nego je i faktično u Dalmaciji imalo biti središte njegovog prometnog djelovanja. Zašto je ta osnova propala, poznato je i ne treba dalje trait rieči: to je iskreno priznala bečka „Neue Freie Presse“ u jednom članku. tiskanom prošlog mjeseca, gdje se jasno veli, da Niemac nije mogao dopustiti, da se stvori jedno parobrodarsko društvo, koje bi Austrija mogla sasvim izgubiti....

Da se to nebi dogodilo, stali su se voditi daljni pregovori, s kojim se je javnost tamno slabo zanimala. Razumije se, da je svakom valjda dodijalo bavit se skoro dvie godine jednim pitanjem, koje je za nas bilo prilično jednostavno: da je dodijalo raditi i boriti se bez nade u konačni uspjeh. Tako mislimo da se ima tumačiti apatija što je nastala prema jednoj stvari za nas od velike važnosti.

Što će sad biti? Pita se više iz radoznalosti nego li iz živog interesa i zanimanja. Da pravu kažemo, teško bi bilo na taj upit dati stalan konkretan odgovor. Raznim komunikativne su po novinam različite viesti ali takovom škrtosti, da je teško bilo snaći se. Nešto iz tih viesti, nešto iz privatnih razgovora sa zanimanim i mjerodavnim faktorim može se izvesti, da ćemo imati tri parobrodarska društva, tri skupine, neodvisne jedna od druge, koje će se starati za prometni saobraćaj na našem moru i to: 1) Dubrovačko druž. 2) Dioničko društvo, o kom se ne zna kako će se nazvati, i napokon 3) Lloyd. Sva ova tri društva izgleda da će dobro biti subvencionirana od vlade: prva dva putem obilate naknade za prenos pošte, a treći subvencijom razmjčenom sa redovitim pogodbom, koju će parlament morati da odobri; dočim uredjenje pošianske naknade za prva dva društva ne treba ustavnog odobrenja parlamenta, veći sledi admiinstrativnim putem.

Dubrovačko društvo ostaje samostalno kao i dosle: povećati će broj parobroda; znatno će proširiti obseg svog prometnog djelovanja. Ovo će društvo biti jedino pravo domaće parobrodarsko poduzeće, koje će pod vještom upravnim stručnjaka doći do liepog razvitka.

Drugo dioničko društvo biti će sastavljeno od postojećih društava „Zaratina“, „Negri & Comp.“, „Topić“ i „Rismondo“. Sjedište će mu faktično biti u Trstu, a malo će nam pomoći, ako formalno i bude u kom gradu pokrajine. Uredovni jezik bit će mu hoćeš, nećeš talijanski.

O društvu „Lloyd“ ne treba iztknuti, da će to biti njemačko poduzeće, koje će kao i dosle poštivati naša narodna prava u pogledu jezika. Ovo društvo biti će bogato subvencionirano za duže vremena: imati će 4 razkošne brze pruge Trst-Gruž-Kotor i 2 najvažnije prometne pruge Trst-Albanija, Trst-Metković. Tim je ovom poduzeću za dugo vremena zajamčena prednost na jadranskom moru.

Drži se obćenito, da će ovakvim uredjenjem biti u jakoj mjeri udovoljeno svim prometnim potrebam u Dalmaciji; dočim u našem narodnom pogledu ovakovo uredjenje znači nazadak, a od velike je štete po razvitak naše domaće plovidbe. Ob ovom drugi put. *

Njemačka objest kažnjena.

Gotovo sva njemačka štampa bavi se dogodjajim, koji su se desili na 26. pr. mj. u talijanskom Trentinu, gdje su talijanski urednici napali nekoliko bahatih njemačkih turista. Trentin je izključivo talijanska zemlja, samo u nekim mjestima imade po koji inače neznatni skup naseljenih Niemaca. To je njima dosta da svojataju odma dotična mjesta kao njemačka. Njekiolo turista iz Njemačke i Austrije podjose u Trentin, da počode ta tobože njemačka mjesta, da svoje suplemenjake obodne u borbi za očuvanje njemačkog karaktera talijanskih mjesta. Pri tome se ponieše kao obično usilino i bahato, kao da je tamo sve njihovo, tako da je ondješnje inače mirno i gostoljubljivo talijansko pučanstvo gnjevom uzplamtilo. Digao se je narod sa svoju stranu, da u Pergini i Tridentu dostojno dočeka nametnike, da prosvjeduje protiv drozivotim svojatanju njegove zemlje i protiv omalovaženju njegovog narodnog karaktera. U demonstracijam sudjelovahu ljudi svijuzi stranaka. Pošto se Njemci nisu htjeli nikako dati razlogu, da tudje poštuju i da ne diraju u tudje svetinje, nego da se povuku i odu svojju kući, nastala je tučnjava, u kojoj su Niemci, kako izgleda, loše prošli. Ovakvo se mora dogoditi svakome, koji ne zna cijeniti i poštoovati što je tudje.

Tražbine bosanskih muslimana.

Na 15. pr. mj. bili su odgovodjeni pregovori između muslimanskih pouzdanika i vladinih predstavnika u poslu definitivnog rješjenja pitanja autonomije muslimana u bogoštovnom i školiskom pogledu.

Još g. 1900 muslimani Bosne i Hercegovine bili su prikazali vladu peticiju za takovu autonomiju. God. 1902. popustilo se je nešto sa strane vlade pod pok. Kallayem, osobito glede slobode izbora duhovnih funkcionera i profesionalnih udruga i glede uprave muslimanskih zavoda.

Četiri tačke u kompleksu muhamedanskih tražbina nisu bile riješene, a sve se odnose na bogoštovni dio.

God. 1901 upravljena je za to spomenica vladaru, a g. 1902 druga na delegacije. Te spomenice nisu imale nikakva uspjeha. Kasnije nastojanjem Buriana povedeni su tek g. 1906 opet pregovori, jer od 1901. do tada vlada nije htjela u obće da posegne u to pitanje radi razdraženosti, koja se je više manje opazala osobito kod muslimanskih prvaka. Tužbe na zemaljsku upravu u Bosni bile su teške, pa ako i nisu možda bile svekolike podpuno temeljite, to se ipak očito vidjalo, da je obstojalo njeko tlačenje i de su obstojale njeko činjnice, koje su morale davati povoda razdraženosti.

Došlo se do toga, da je zastupanje islamskih interesa bilo dato pokretacima tog nezadovoljstva, a onda do pregovora dakako nije moglo lako doći.

Zakonska muhamedanska komisija imala je početkom ove godine svoju redovitu godišnju skupštinu. Taj čas upotrebila je vlada, da tu komisiju pozove na dalnje pregovaranje, dopuštivši da joj se pridruže i pouzdanici iz pučanstva. To je već bio veliki popust. Komisija je sama po sebi odlikovala pristup na pregovore, ali je izabrala pouzdanike kao zastupatelje muhamedanskih interesa. Vlada je pristala, da te same pouzdanike pozove na pregovore.

Tako je došlo do deputacije k zajedničkom ministru financija Burianu, o kojoj smo brzojavno u svoje doba bili obavješteni. Ta deputacija predala je Burianu memorandum, potaknuvši u njemu i njeko nove tražbine ekonomske.

Na 24 predprošlog mjeseca počeli su pregovori. Prisutno je bilo 19 muslim. pouzdanika označenih već od vakufske komisije, te zastupnici vlade. U tri tačke od četiri postignut je sporazum, ali u četvrtj t. j. glede odnošaja carigradskog Šeik-ul-Islama prema sarajevskom Reis-ul-Ulemi pouzdanici muslimanski išli su još dalje od svojih prvobitnih zahtjeva.

Ovaj skroz duhovni posao nastajalo se prenieti u sferu internacionalnog rješjenja, ali na to bosanska vlada nije htjela nikako pristati.

Radi te formalne nesuglasice, kako rekossmo, odgovodjeni su pregovori na 15. pr. mj. Vlada je izjavila da će se isti nastaviti netom to muhamedanski zastupnici zatraže. Sva je prilika, da do novog pregovaranja ne će brzo doći, ali da se pitanje mora rješiti povoljno za muslimane o tom nema sumnje.

Hrvatsko pitanje i njemačka štampa.

Otkad je zametnuta u Hrvatskoj odvažna borba za materinsku rieč, otkad je radi nje nastao prelom sa Ugarskom i izbilja jeke težnja za odcjepljenjem od nje, njemačka štampa posvetila Hrvatskoj i borbi hrvatskih delegata veliku pažnju, izričući otvoreno svoje simpatije prema stanovništu Hrvata. Najviše se je u tome i najdosljednije iztakla bečka „Arbeiter-Zeitung“, pokazavši da pozna vrlo dobro prilike u Hrvatskoj, kao što i mrtuo atmosferu, koja je obavila magjarske oligarhe.

Ovih dana donio je taj list članak o položaju, koji je nastao uslied hrvatskog pitanja, gdje se kaže izmedj ostaloga i ovo:

U Hrvatskoj kipli. Sve, što se zanima i što teži za tim da bude već jedanput skrišena stališka prevlast u Ugarskoj, mora hrvatskom nastojanju zaželiti uspjeh.

Struja koja vlada u Hrvatskoj, da se odieli od Ugarske, uzdrmla je magjarski feudalizam. Svakako je jedna politička pikanterija, da je baš sin izumioća „ideje“, da se Ugarska ima

pretvoriti u Magjasku, ministar trgovine Franjo Košut dao povoda sadašnjim napadajima na „jedinstvenu magjarsku državu.“ Najprije je ugovarao sa rezolucijama, onda im je pomogao, da su srušili Kluenovu vladavinu, a na koncu je htio stopiti Hrvatsku i Slavoniju u jedinstvenu magjarsku državu.

Rakodczy-Fuček ne može svoju vlast u potrebiti: nije mu još uvijek uspjelo, da popuni najviša mjesta u Hrvatskoj, a i upravi su činovnici odlučili, da se više neće dati izrabljivati. Hrvatima daje puno pouzdanja i imenovanje korjenitog Hrvata Gerbe za zbornog zapovjednika. Samo se jedan magjarski političar još ne boji. To je barun Banffy, no na toga računaju ozbiljno jedino još u najzabavnijim provincijalnim gnjezdima.

Iz borbe Hrvata crpe prignječene narodnosti u Ugarskoj odvažnost. Uspjeh Hrvata je i njihov uspjeh. Ugarsku to prividno slabi, no skršenjem magjarske plemićke vladavine otvoriće se očima i zablutnom od šovinizma magjarskom narodu, te će iz hrvatskih krajeva doći sigurno ono vrijeme, koje će Ugarsku očistiti od zagušljive atmosfere sredovječne feudalne oligarhije.

Naši dopisi.

Iz Skradina.

Kako je javnosti već poznato, občinski tajnik Mate Žile bio podastar Zem. Odboru i političkoj Vladi hrpu tužaba protiv Obćinske Uprave. — Saznavši za ovaj korak Žilin, Obćina se obratila Zem. Odboru, moleć, pače zahitjavajući, da pošalje svoje odaslanike za strogi, točni i savjestni pregled.

Zbilja Zem. Odbor poslao je svoga tajnika-pravnika G. Stojanovca i računara G. Zachea. Minuloga sječnja rečena gospoda svoj pregleđački posao obavije.

Sada napokon dodje rješavanje tužaba g. Žile. Zem. Odbor, koga se jamačno neće oledjeti radi pristanosti prema Obćini Skradinskoj, nije našao na sve tužbe da što Obćini prigovori, ili da ju pak za što okuži. Dakle su Žiline tužbe lažne, netemeljene, plod njegove bolesne mašte i uckanja stanovitih dvojicu triju nemirnjaka, kojima je izključivo od toga, da sruše hrvatsku Obćinu u Skradinu.

Ovaj dvočlaničak za svojeg kuckavnog sedamnajestmesečnog tajnikovanja nije drugo radio, već prebiraio po naputku poznatoga propalnice spise, tražeć, kupec što bi po njegovu mišljenju moglo da naškodi upravi obćinskoj i da izloži njen ugled.

On, Žile, sa strankama uvijek osoran, u sjednicama pak obć. Upraviteljstva uvriedjivao bi uprav uličarski svoje stariješine; i u samom vijeku zagazio se on Upravi uz uvjrede da će njezin lopovluk odkriti. Što je Upravi preostalo, da učini s ovim pogibeljnim čovjekom? Ništa, već da ga jednostavno odpušti. Obćinom ćemo cieti historiat iznietiti, kad reče svoju Zem. Odbor, o kojoj vlasti Corubolo trubi na sva usta da je s njima i za njih.

Ovoga čovjeka Žilu, poznati nemirnjaci uzimlju u zaštitu protiv poštenih ljudi, protiv hrvatske uprave. Naravno. Ako naš značajnik Corubolo

Neutješiva udovica.

Tsuang-Tsen bio je dobar i mudar čovjek u Kini. Ljubio je samotne šetnje. Tako sećuć jednom uzduž zelenilom obraštenih obronaka briega Nam-Hoa, namjerio se na prostrano grobište. Ugljedav nebrojne grobove, promišljao je mudrac na čovječju sudbinu, te potišo sau sebi progovorio: „Ovo je dakle rieka, u koju se svi potoci zemnog života slijevaju! Kome je jednom ugastila luč života, taj mora za vieke ovdje u tmini počivati.“ Kinezi ne vjeruju u neumrlu dušu i u vječnu uzkrnuće.

Dok je ovako koracao između grobova, opazi na jednom grobu mladu i liepu ženu u bijeloj, žalobnoj odjeći. Sjedila je pokraj groba, te neprestano mahala lepezom oko njega. Zvedjiv da sazna uzrok tome mahanju pozdravi Tsuang-Tsen uljudno ženu, te ju upita: „Liepa žena, kaži mi, što počiva u ovoj grobu i za što mašeš tako neumorno lepezom? — Ja sam filosof, koji rado svaku stvar temeljito protučavam, ali tvoja mi je rabota skroz zagonetna.“ Liepa žena povrcerit sva u lice, okrene smijuci se glavu i nastavi još brže mahati lepezom, i ne obaziruć se dalje na filozofa. Zvoloviti što nije mogao svojoj znatjeljnosti udovoljiti, odalji se Tsuang-Tsen. Tek što je koraknuo nekoliko koraka, približi mu se nje-ka starica, te ga potegne sobom pod hlad listnata stabla, pa mu reče: „Ja sam službenica one gospodje i opazila sam, kako ste ju uzaludno pitali, da vam kaže, za što lepezom maše oko groba. Dajte mi toliko novaca, da mogu kupiti Carobnu hartiju u svećenika, kojom ću za deset godina produjiti sebi život, pa ću

F. sa svojim zetom, te stari mutikaša i hrvatožder Staniša brane i druguju sa kojekakvim Defilipis Josipom, tim radi smutnja i nećudorednih čina protjeranim redarom, sada nadripišarom, koji se bani po sudu, ko kakav pasa (fala dobroti našega pametnoga i savjestnoga Mate major) i koji muze jadni narod, da je čisto i tužno gledati, — za što ne bi branili i jednog Žilu? Defilipisa protjerao bivši načelnik Matas, a danas mu je glavni drug.

Druguju i šuruju sa protjeranim redarom Miletićem, koji je predan državnom odvjetništvu. Cietla klika nemirnjaka, štiti i u obranu uzela nazad dana nekog Magjara Kaysky-a skitalicu i šarlatana, samo i uključivo da se pod tom izlikom na poštu hrvatsku Obćinu obori. Kad je tako, čemu ne bi štiti i branili Žilu, kad je protvi Obćini?

Nego, gospoda bit će doskora poslužena. Samo malo ustrpljenja.

Viesti

Za ukinuće prosjačenja u Šibeniku.

Večeras privremeni odbor „Ubožskog Doma“ ima svoju posljednju sjednicu, gdje će konačno odlučiti o novoj uredbi tog humanitarnog zavoda. Nova uprava počet će odmah djelovati i pripremiti će sve potreno za točno rukovođenje celog administrativnog posla u „Ubožskom domu“. U savezu s tim pripremanja bit će u Šibeniku što prije ukinuto, dosljedno zabranjeno prosjačenje, te će spram toga biti svojedobno izdan naročit proglaš na građanstvo. Krasnome ovome podhvatit želimo najbolji uspjeh!

Pregledba živeža, u koliko nam je poznato, nije odavna izvršena, a u ovo doba godine, pri ovakoj užasnoj vrućini, ne bi smjela nikako da izostane. Političku vlast upozorujemo, da sazove postojeće povjerenstvo nad živežem, koje neka pregleda sve dotične prodavaonice u mjestu, u obće sve, što se hranjiva prodava.

Hrvatski akademikari iz Zadra s drugim zadarskim Hrvatima dolaze, kako javismo, sutra u jutro oko 10 sati da posjete Šibenik. Ovome dolazku hrvatske akademske mladosti iz otudjenog nam Zadra treba da Šibenik bude prisutan i da izkaže, kako radostno i uzhićenje prima na svoje tlo tu uzdanicu naroda, tu nadobudnu hrvatsku omladinu i braću zadarske Hrvate. Da doček bude svečaniji pri dolasku će svirati „Šibenska Glazba“, a po podne bit će na obali koncert. Izletnici će posjetiti i vodopad Krke, do koje će ih odprati mjestni odbor sastavljen za ovaj doček. U Krku polaze na 3 sata po podne. Zauzavati će se i u Skradinu. Na 7 sati u večer vraćaju se u Šibenik, a na 9 odlaze put Zadra.

Ponovno: Dobro nam došli!

Mali uzorni pećinjak osnovao je na teraci u kući ud. Mixture voštaričar Čular Grdo i to sa pokretnim sačem, koji, i ako usred grada, ipak vrlo liepo uspieva. Ovih dana izložio je u voštaričar G. VI. Kuličić tri različita uzorka sača s medom, od kojih jedan u polu izgrađenom okviru sa sasvim novim voskom i

uzahtati vašu znatjeljnost; kazati ću vam zašto moja gospodarica maše lepezom oko groba.“ Tsuang-Tsen pruži joj potrebitu svotu novaca, a ona nastavi: „Ona gospodja Lu, što ju na grobu vidite, jest udovica učenjaka Tao, koji je umro otrag četrnaest dana, a ono je njegov grob.“

Očitivši Tao da mu se približava smrtni čas, pozove svoju ljubljenu ženu, koja je satrvena od velike boli na potoke suze prolievala, te joj reče: „Ne plači, ljubljena ženo, ta mlada si i liepa, lako ćeš se utješiti“. Ali Lu protivila se tome, te se zaklinjala, da ga neće preživjeti. „Ne kuni se na ono, što nisi u stanju održati!“ reče joj Tao. — „Pa pusti me, da ti se barem zakunem, da ne ću postati ženom drugoga!“ — Ni zato ne dozvoljavam ti da se zakuneš — reče Tao. — „Dragi mužu, ma dozvoli mi barem, da se zakunem, da za pet godina ne ću počić za drugoga!“ — „Ne kuni se, — reče Tao, — već mi samo obećaj, da me ne ćeš zaboraviti tako dugo, dok se zemlja na mom grobu ne osuši!“

Sada je Tsuang-Tsen'gu bilo jasno za što liepa udovica Lu tako marljivo lepezom maše oko groba svoga muža. — Činilo joj se, da se zemlja oko groba presporo suši.

A. V.

Postanak Gjurgjice.

(Convalaria majalis).

Mnogo i mnogo je već vremena prošlo, stoljeća su padala kao sitne kaplje rose u bezkrajno more zaboravi od onog vremena, kada

napunjenim ali još nepokrivenim stanicama. Izložio je i dvie male bočice meda i jednu veliku. Reko bi, da je taj med fino pamučno ulje ili zatonska maraškina, tako je bistar i liep! — Imali smo prilike vidjeti težake, koji bi, gledajuć te uzorke, gorke uzdihali, gdje njima od pčela nema tog uspieha. Što će jadnici, kad sami ne znadu, a podučit ih nema tko, pa tako upravo teku dani i godine bez one koristi, koju bi i od pčela mogli imati.

Mi smo se na ovo pitanje više puta osvrnuli, ali uzalud. Vidjet ćemo, hoće li se početi što za pčelarstvo raditi sada, kad se toliko obećaje.

Potrebite bi bilo to, nego gojenje cvieća. Prije što je nužno i neodklonivo, a onda sve drugo!

Činovnici bez paušala. Primamo: Svi činovnici potežu stanoviti paušal za pisarske potrebe, samo ne oni na šibenskom sudu. Da popravimo.

Podpišu izkaz paušala za podpunu svotu, ali je pri dnu nadodana opazka, da im se skoro cieti iznos pridržava za električnu rasvjetu. Čast rasvjetli, ali teško činovničkom žepu, kad je svatko po malo uštine. Bar ta blažena „letrika“ ljieti ne treba da svietli, jer ured traje do 7 sati.

Pravni vježbenici ne primaju nikakve plaće ni adjutanta, već bi morali primati mjesečno 2 K i 10 para paušala za crnilo, pera i ostalo. Nu i od toga im zadrže 1 K i 68 para za rasvjetu, a davaju im 42 pare, koje naravno velikodušno ostave onomu, koji se mora brinuti, da im to uručić. I tako, eđa uzumogu muke raditi, moraju iz svoje kese da kupuju potrebite stvari.

Svemtu tomu bilo bi manje prigovora, da je svugdje tako. Dušu u se, pa muči. Nu pitamo mi i podpunim pravom, zašto činovnici u Zadru primaju cieti paušal i ne plaćaju ni pare za električnu rasvjetu?! Ah, ma oni su u Zadru.

Čujemo međutim, da se činovnici na šibenskom sudu kane pritužiti za ove dvostruke mjere, pa ako im to ne pomogne, da će poduzeti i druge korake, nebi li „lučeletrika“ ulila malo svjetla u pitanje paušala, eđa se znade, po kojima se propisima daje i u koje se svrhe smije oduzeti. Fiat lux!

Vatra. U oboru pred kućom Ante Lambaše p. Mate u Crnici zapalio se jučer po podne oko 2 sata stop siena izmišena sa slamom. Pritučali komšilik i redarstvo, te je uspjelo prije jednog sata utrnuti sasvim vatru.

Namještenici i činovnici kod državne željeznice u Šibeniku otrag šest mjeseci zaiskali su povišak mjestnog doplatka, koji im sada iznosi 40% na plaću, ali su dani danas nisu dobili nikakva riešenja, dok su svi drugi željeznički činovnici u pokrajini postigli takovo povišenje. Čemu ta razlika?

Zaključak škol. god. 1906—07 kod koludrica bio je upravo svečano proslavljen. U 9 sati preć. kapelan crkve sv. Luce Don Niko Markov započeo sv. Misnu, preko koje su učenicke pjevali misne pjesme — a po sv, Misi bi

se je prvi čovjek pokazao neposluštan. Na taj prvi grieh, što ga čovjek počinio, zemlja bi prokietla, muk smrti i straha lebdio je nad njom okružen svemirnom, po kojem se talasahu grdni oblaci, navještajuć svaki čas propast biednim praroditeljima čovječanstva, prognanim iz raskošnog Edena u pustoš nepreglednu. Ledene pahulje sniega, po prvi put preći zrakom spuštahu se na zemlju, drveće svakojako, neobiklo do sada grozotama studeni, drhtaše pod pritiskom ledenoginja, te bi škripalo podmrano zračnom strujom, vjesticom približavajuće se oluje. Preko krasne uvijek ugodne, još do jučer tople naravi oborila se hladna zima, od koje drhtahu sva živuća stvorenja, tražeć zakloništa.

Isti angjei na zlatnim krilima odletieše iz Edena, te se vratieše na višu zapovjed u nebeske visine. Samo jedan iz angjeoskog zbora ostade zamisljen u blizini zemlje, te tužnim pogledom promatraše tu biednicu, na kojoj se počimalo izvršivati prokletstvo. Polagano spuštao se na lakim krilima k zemlji. Iz angjeoskih usta prosu se tihi i tužni šapat: „Siromašna zemljo! biedna zemljo! stvorena si bila, da na tebi bude vladala samo sreća, mir, radost i zadovoljstvo, nu odsele pružiti ćeš zakloništa samo nesretnim, nezadovoljnim i svakom biedom obterećenim stvorenjima. Na mukotrpn rad osudjen, smrt i podložan čovjek od sada će prebiti na tebi, da kroz cieti svoj život sve do smrti svoje trpi nebrojne muke. Ne ćeš odsele vidjeti u čovjeka veselo, nego silnom srdbom i bolom obilježeno lice, i slušati ćeš njegovu viku, plač, zapomaganje i stanjejenje. Nkavisti će se tvoje sunce i vjetrovima osušeno krilo suzama biednog i pro-

blagoslov Presv. Otajstvom i Tebe Boga hvallimo! — Po tome sakupiše se sve učenicke sa učiteljicama u škol; prostorijama, gdje u prisustvu gosp. načel. D.r Iv. Krstelja, c. k. kot. nadzornika S. Sinčića i tajnika mjes. školskog Vieća J. Karadjević, započeo svečnost i to: deklamiranjem pjesama „Pregnutljiva Anka“, „Ja te ljubim“, „Domovina“, „Mala gospa“, „Materinskom jeziku“ — Svaka je bila popraćena pjevanjem pjesama: Zora puca, Lastavicam, Dalmatinski šajkaš, Veselja našeg eto itd.

Zatim šaljivi prizor „Od šale glava ne boli“. — Poslie toga bila su čitana imena učenika, koje su promaknute i razdijeljene odpustne svjedodče. Čitala je učiteljica M. Cinotti. Na svršetku učenika M. Kalik izreče oprosnit govori. Osobito je pohvaliti učenicu D. Grubišić — koja je vrlo dobro odigrala svoju ulogu gospodje — pa i ostale učenice bilo one koje su deklamirale bilo one koje su predstavljale.

Povjest „Hrvatskog Sokola“ u Vodicama napisao je u podlistku časopisa „Hrvatski Sokol“, što izlazi u Zagrebu, i to u broju 7.0m srpnja mjeseca o. g. gosp. Frano Ženko Donadini. Sve je tu liepo iztknuto i nanizano, upravo zgodno za društvo, da se znade, kako je nastalo, i kako se razvilo. Dok hvalimo takav rad gosp. Donadina, opažamo, kako bi bilo dobro i korisno, da svako naše sokolsko društvo bude imalo svoju pisanu povjest. Bolje je to sada, za ranijeg učinitie, nego poslie, a onda nadovezati kasnije druge važnije zgrade u životu pojedinog društva. Preporučamo to osobito sokolskim tajnicima.

Blagajna za štednju i zajmove u Vodicama, koncem pr. srpnja imala aktivna K 12280078 i to: Zajmovi zadugarima K 11464591, Izkaznice potroška K 173281, Razni računi K 524490, novca u blagajni K 1177.16 Odgovara nje pasiva: Ulozići na štednju K 2654497. Tekući računi K 9151067, Izkaznica dohodka K 31810. Poslovni djelovi i pričuvica K 442704.

Kroz srpanj njezin novčani promet iznašao K 964225, od kojih ušlo u blagajnu K 514836, a izišlo K 449389; položeno na štednju K 485979, pridignuto K 189834; udjeljeno zajmova K 445779, povraćeno K 39349.

Novih članova 2, tako da je koncem srpnja brojila 328 zadugara, od kojih 4 odkazana.

„Crvena Hrvatska“ u svom zadnjem broju donosi na uvodnom mjestu sliedeće: „Čitamo u Šibenskoj „Hrvatskoj Rieči“ članak, gdje se crta u glavnim potezima nepravda, koju austrijska vlada čini onom gradu u školskom pogledu. Kotor ima dvie srednje škole, Dubrovnik tri, Spjeljet gimnaziju, realku, trgovačku i poljodjelsku školu. Zadar dvie gimnazije, preparandije, ženski licej i nižu realku, a Šibenik, grad od 12 tisuća duša, središte okružnog suda, kojega područje obuhvata po pučanstvu petinu Dalmacije, nema ni jedne srednje škole. Već ovo poređenje dosta rječito kaže, kako bi prieka potreba bila, da se već jednom ustanovi srednji zavod za onaj narod, a dokaz je samo zdrava shvaćanja vlastitih potreba, kad se iz Šibenika čuje zahitjev, da ta škola bude realna gimnazija.

Nego reklo bi se, da u nekim krugovima vlada prama Šibeniku čudno neko razpoloženje.

— Ah da, mogu ublažiti srđbu Jehove, po kojoj je najplemenitiji stvor, čovjek, stvoren na njegovu priliku radi grieha osudjen na toliku zdvojenju!“ — Tako je šaputao angjeio i prignuo svoju tužnu glavu k zemlji. Iz safirnih očiju kapnula mu biser — suza tuge i pala na ledeni snieg. — Najednom začuje se u svemiru glas Jehove, koji je pozivao angjeiole u nebeske dvore. Angjeio omjeri još jedanput tužnim pogledom zemlju i odletu u nebeske visine.

Izpod sniega u tvrdoj crnoj zemlji, iz angjeoske kaplje biser suze, nikao je čedni, bijeli, sladki, mirisavi, malim zvoničnim nalik cviet, tužno prignut na svojoj stabljici. Cvietovog rođen iz kapi angjeoske suze, nagovještava i danas neutješivom čovječanstvu nadu u bolju budućnost onkraj groba; — nagovještava mu oproštaj i milost poslie težkih muka propaćenih u ovoj dolini suza i žalosti.

I hrvatskom narodu ovaj cviet nagovještava bolje dane. — Stoljeća su prohujala nad ovim starodrevnim narodom, tonula kano rosne kaplje u neizmjereno more zaboravi, ali ovaj angjeoski cviet nesmetano svakog proljeća nikne iz kršne grudi hrvatske zemlje u svojoj dječevskoj bjeblini, da naviesti hrvatskome patniku skoro proljeće njegove narodne slobode.

A. V.

Toga smo se sjetili u više navrata, a ne da spominjemo prošle zgrade, navodimo kako primjer uporno nekakve koncesije za štampariju. Kao da se ide za tim, da se Šibeniku otme uobće mogućnost, da može zauzeti među dalmatinskim gradovima ono mjesto, koje ga ide po pučanstvu i po geografskom položaju i po riedkoj sposobnosti i podhvatnosti njegova građanstva. Za to Šibenik nije smio imati svoje novine, za to mu se krati i prigoda, da njegova mladost u svojoj kući može steći naobrazbu potrebitu za viši odgoj.

Zašto to, teže je nama razumjeti, nego je onim, koji tu poliliku provodjaju, ali znamo samo to, da bi bilo već doba, da slične intrige prestanu. Škole se otvaraju prama kulturnim potrebama mjesta i njegove okolice, pa bi ovo zanemarivanje Šibenika moglo biti opravdano jedino, kad tih potreba ne bi bilo. A to nije Šibenik nije selo, da se zadovolji pučkim i građanskim školama, već grad, koji kako nijedan drugi u Dalmaciji ima uvjete, da se industrijalno podigne. Vlada i zemlja trebale bi, da ga u tomu podpomognu.

Na ovakom kolegijalnom i iskrenom podupiranju pravde stvari za Šibenik blagodarimo dubrovačkom listu, koji se je jedini i drugih puta s interesom i simpatijom osvrcao na šibenske odnose. Ovakove uzajamnosti trebalo bi da bude više u našem novinstvu barem u pitanjima ekonomske i kulturne naravi, u pitanjima pravice, a ne da svaki glas za dobro kojeg mjesta poteče samo iz njega, pa da ostanu sasvim osamljeni. I za to smo baš, kad smo čitali u „Crv. Hrvatskoj“ gornje redke, uzdahnuh: Hvala Bogu, da se je netko javio!

Sa sokolskog sleta u Korčuli. Pod ovim naslovom u izvještaju sokolskog stavla u Korčuli čitamo u „Crv. Hrvatskoj“: „Mi ćemo se ugodno sjetiti onog časa, kad se približiše međusobno načelnik Šibenika Dr. Krstelj i načelnik Korčule Dr. Ameri. U bratskom njihovom poljubcu zanaglo opaziše oni, a i ostali prisutni, kako je mir svih i zajedničan rad u ovim vremenima krvave narodne borbe osobito potrebit.“ Aferim.

Pređaja Kolajne u Berlinu — Kninu. Dne 30 tekućeg bio je ustanovljen dan pređaje kolajne Kninskom kotarskom oružničkom stražarstvu Badurini, na koju slavu bijahu sa strane oružničke vlasti pozvane sve državne vlasti, Općina i Hrvatsko Starinarsko Društvo pismenim pozivom u njemačkom jeziku, kojega su općina i Starinarsko društvo odbili. Usled naloga bilo je na okupu iz okružja Šibenskog jedno 30—40 oružnika da sudjeluju toj slavi, a kao delegat oružničkog zapovjedništva bijaše određen oružnički poručnik Alois Fischer. Bila je služba božja na kojoj prisustvovala državne vlasti, dočim su općina i Hrvatsko Starinarsko Društvo izostali. Iza službe božje na najglavnijem mjestu Knina bila je određena pređaja kolajne Badurini, gdje se naravno, iz znatiteljnosti sakupilo dosta naroda a većinom težakog. Poručnik Fischer premda nije bili 10 osoba koje su poznavale njemački jezik, držao je izključivo u ovom jeziku progodno slovo, što je također učinio i upravitelj poglavarstva zadranin Benvenuti, ignorirajući potpuno hrvatski jezik kao jedini jezik materinski od 9/10 prisutnih i od samoga svečara oruž. kot. stražarstva Badurine. Za tu proslavu bio je priredjen također objed na željezničkoj restauraciji preko kojega bilo je izrečeno više nazdravica u njemačkom jeziku a iznimka, čini mi se, bio samo jedan izrečen u hrvatskome od jednog sudbenog činovnika.

Ovak u našoj zemlji naši ljudi!

„Brača Hrvatskoga Zmaja“ priredila su u sriedu 31. o. mj. u 8 1/2 sati na večer u svojim prostorijama u Zagrebu redoviti sastanak, u kome je predsjednik g. Laszovski izvijestio: O ekshumaciji Zrinskiog i Frankopana.

Abiturienti zadar. hrvat. gimnazije preko svog druga g. Frana Ivančevića uručile za Društvo sv. Cirila i Metoda družbinom povjerenitu g. Rikardu Katalinčiću-Jeretovu svotu od K 700, među sobom sakupljenih. Svota je odmah odaslana središnjem odboru Društva. Evala hrvatskoj svijestnoj omladini! Napried za našu Istru!

U Visu rodoljubi rade oko toga, da se i tamo ustanovi Hrvatski Sokol. Bilo sretno!

Za novu općinu na Trilju. Pouzdanici sela izotčne Cetine imali su na Trilju dne 21. srpnja o. g. sastanak, na kojem jednoglasno prihvatili zaključak za odcepljenje od sinjske općine i ustanovljenje nove općine na Trilju. Bilo uspješno!

Budite oprezni, kad primite američke banknote. Javljaju s nadležne strane: Dogodio se je, da su žitelji u raznim krajevima Hrvatske oštećeni time, što su primili banknote, izdane od konfederiranih država za ameri-

kanskog građanskog rata, koje su već prije 40 godina izvan tečaja stavljene, te su bez vrijednosti. Pučanstvo se upozoruje, da bude oprezno kod primanja američkih banknota.

„Ratne vježbe austro-ugarske mornarice“. Bečke novine donose viest, da će ovogodišnje vojničke vježbe svršiti sa trodnevnom ratnom vježbom ljetne eskadre, u kojoj će sudjelovati i kopnena vojska. Ove ratne vježbe bi se obavile kod Šibenika polovicom rujna.

Tristogodišnjica Miha Pracata. — Prigodom tristote obljetnice smrti Miha Pracata, jedinog građanina, komu je Republika spomenik postavila radi kraljevske njegove darežljivosti, kad Republici zavijesta 200.000 genuičkih dukata — u utorak na Lopudu, Pracatovu rodnom mjestu, obdržala skromna svečanost. Biskup Dubrovački Dr. Marčević odslužio je tom prigodom službu božju u mirinama domaće kapele razrušene Pracatove palače.

Govori hrvatskih delegata, izrečeni na zajedničkom saboru u Budimpešti prigodom razprave zakonske osnove o pragmatci željezničara. Po stenografskom zapisniku. Svezak I. Govori: Dr. Frana Vrbanića; Ljube Babić-Gjalškoga; Dr. Marka Grahovca; Dr. Gjura Šurmina; Bogoslava Mažuranića. Ciena 50 filira. Titak i naklada dioničke tiskare u Zagrebu.

„Hrvatska Zastava“, što izlazi u Chicagu iznosi predlog, da bi se u dogovori sa svim hrvatskim novinarima u Americi urekao jedan sastanak, na kojemu bi se razpravljalo o uređenju bud privremenog bud stalnog dopisničkog ureda, koji bi se imao brinuti za dobavljanje važnih brzojavnih viesti iz domovine na zajednički trošak svih hrvatskih novinskih poduzeća u Americi.

Predlog je umjestan, pa bi bilo poželjno da se i ostvari.

Štrajk kovača u Splitu bio je započeo u ponedjeljek, ali se nije razvio ni uzdržao, jer su se neki gospodari brzo pogodili. Kovački pomoćnici tražili su 20% poviška plaće i sniženje rada za 1 sat na dan.

Izseljivanje u Argentini. Po službenim podacima raste sve više useljivanje u Argentinu. U ožujku o. g. stiglo je u tu južnoameričku republiku preko 26.000 useljenika. Ova brojka udara tim većma u oči, jer je izseljivanje iz Evrope u proljeću obično vrlo slabo. Ove je godine u obće izseljivanje u Argentinu vrlo veliko. U prva tri mjeseca uselilo se u samu Argentinu preko 60.000 ljudi. Ako bude tako potrajalo može se računati, da će u Argentinu useliti o. g. oko 300.000 ljudi. To će u prvom redu izazvati krizu među samim useljenicima u Argentini, jer svi neće moći da zarade. Osim toga nije ljetina ove godine u toj zemlji baš osobita, a industrijalna preduzeća ne će trebati toliko ljudi koliko će im useljenici staviti na raspolaganje. Moralo bi se dakle preporučiti narodu da ne seli u Argentinu, jer će se izvrnuti sigurnoj propasti.

Obći štrajk u Sarajevu. Već nekoliko dana kolaju po Sarajevu i po vani viesti, koje se ne mogu kontrolirati, da će buknuti u Sarajevu obći radnički štrajk. Te viesti su posljedica stolarskoga štrajka, koji već traje tri hefte. Sa stolarskim radnicima izjavile su se solidarnim i druge skupine građevnih radnika, te od 27. srpnja veliki broj radnika raznih struka štrajkuje i misle štrajkovati, dok se god ne izpune zahtjevi stolarski. Tako sada u Sarajevu na svim gradnjama počiva posao; a da li će se i druge radničke skupine štrajkašima priključiti, još se za stalno ne zna.

Na prikaz. Primili smo sa zahvalnošću knjigu: *Pogledi od Ante Anića* (Putne bilježke). Naslovi poglavlja jesu ovi: Od Gruža do Jakina. — Od Jakina do Milana. — U Milanu. — Na izložbi. — Izlet na „Lago Maggiore“. — Certosa di Pavia. — Znamenitosti Milana. — Izlet na „Lago di Como“. — Odlazak iz Milana. — Preko jezera Garda. — Na putovanju do Zagreba. — Od Zagreba do Sarajeva. — U Sarajevu. — Povratak. — Po ovome sadržaju vidi se odmah, da su ove putne bilježke interesantne, a valja priznati, da je pisac umio uprav zanimljivo izkazati svoje dojmove. Opis u vješto izvedeni, začinjeni zgodnim refleksijama, čim se osobito odlikuje poglavje „Na putovanju do Zagreba“, gdje je pisac dao krasnog oduška svojim iskrenim patriotskim osjećajima. Knjižicu toplo preporučamo, Ciena 1 K.

Naše brzojavke.

Beč 3. Austrijska vlada predala je na njemačko poslanstvo svoje sažaljenje i opravdanje radi poznatih tvornih napadaja tirolskih talijanaca na njemačke izletnike.

London 3. Englesko-ruski sporazum u pogledu razmirica na granicama Indije i Persije potpuno je dokrajčen i od obojnih vlada potpisan. Tako je odstranjena pogibelj rusko-engleskog sukoba.

Berlin 3. Danas je u pratnji mnogobrojnih oklopnjaka došao car Nikolaj na „Standard“ — u Swinemünden-ske vode, te je sa svojim ministrima pošao na njemački carski yacht „Hohenzollern“, gdje ga srdačno dočeka car Wilhelm sa svojim ministrima. Ovom sa slanku neki pripisuju političko značenje napevano protiv Francuzkoj, a neki da se radi samo o osobnim prijateljskim odnosjima dvaju careva.

Pariz 3. Radi nereda u Kazablanki u Maroku kojom prigodom su urođenici ubili pet francuza, dva talijana i jednog španjola, odlučilo je ministarsko francuzko vijeće poduzeti najstrožije mjere protiv marokanske vladi i od poslalo je u marokanske vode više bojnih brodova. Misli se, da će ovim ustancima kumovati Njemačka, ljutita radi svojih neuspjeha u Algeirasu, jer tim hoće da pribavi Francuzkoj novih potežkoća.

Priobćeno *)

FRANCOŠAR

Ždrapanj, 31 srpnja,

Na odgovor anonimnom dopisniku „Kremenjaka“ u br. 21. nadnevka 25 t. mj. primjećujući, da kao „propali“ trgovac nisam došao piti milostinju u dopisnika, niti u njegovih sumnjičenika.

Što se pak tiče moga poštenja reći ću, da boravim u Skradinu i Ždrapanju još od g. 1879, pa neka dopisnik pregleda sve sudbene i obćinske kaznene spise, dok nadje što god na moj teret. Mislim i siguran sam da, je sve čisto. Ako sam pak došao do toga, da prodam moje stanje, na to me je dotjerao siromašni narod, uz koga sam stradao, dočim da sam bio kamatnik i patakunaš, bio bih stalno prošao daleko bolje.

Što se tiče vodjenja iztrage protiv Žili neće me griziti savjest. Znam, da sam dužno i pošteno izvršio moju zadaću. Kako tko modrio, onako neka i nosi.

Šimun Vlahov, obć. viećnik i posjednik.

*) Uredništvo ne prima nikakve odgovornosti.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)

Vtasilnik, izdavaatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

Unajmljuju se

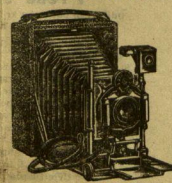
dvije sobe u gradu u jednoj od pobočnih ulica, što vodi u glavnu, u centru grada od kojih jedna prazna, a druga sa pokućtvom.

Za obavijesti obratit se uredništvu.

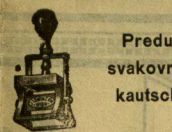
Knjižara i papirnica

Ivana Grimani-a

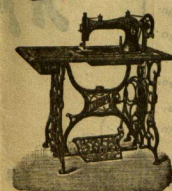
Glavna ulica — Šibenik — Glavna ulica
preporuča svoj veliki izbor liepih hrvatskih, talijanskih, njemačkih i francuzkih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisanih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma, razglednica i t. d.
Prima preplate na sve časopise strane i hrvatske uz originalnu cionu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Skladište fotografiskih aparata i svih nuzgednih — potrebitina.

Preduzimlje naručbe svakovrštih pečata od kautschucka i kovine.

Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „SINGER“ najnovijih sistema.

Velika zalaha svakovrštih toplomjera, zviekar-naočala od najbolje vrsti i leća u svim gradoljama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

B.r. 6477.

Natječajni oglas.

U smislu osnove o preuredjenju službe redarstva kod ove obćine, prihvaćene u sjednici obćinskog Vijeća dneva 28. travnja o. g. otvara se natječaj na sljedeća mjesta u redarstvenoj službi.

- Na jedno mjesto nadredara sa godišnjom plaćom od K 1200.— sa godišnjim paušalom od K 160.— za redarstvena odieła i sa stanom u naravi ili stanarinom od godišnjih K 300.— te s pravom na neprestane petogodišnje doplate od K 60.—
- Na tri mjesta redara prvog razreda sa godišnjom plaćom od K 1000.— te s godišnjim paušalom i s pravom na neprestane petogodišnje doplate kao pod a)
- Na tri mjesta redara drugog razreda sa godišnjom plaćom od K 940.— te s godišnjim paušalom i s pravom na neprestane petogodišnje doplate kao pod a)
- Na osam mjesta redara trećeg razreda sa godišnjom plaćom od K 880.— te s godišnjim paušalom i s pravom na neprestane petogodišnje doplate kao pod a), Plaću i paušal primati će u poplatnim mjesečnim obrocima, a imat će i pravo na mirovinu i na obstrbu njihovih udovica. Petogodišnje doplate uračunat će im se u mirovinu; paušal i stanarina ne ubrajaju se u mirovinu. Pravo na mirovinu postići će oni, kojima to prizna obć. Upraviteljstvo nakon dvogodišnje kušnje, koja će nakon priznanja prava na mirovinu bit također u nju ubrojena. Za postignuće mirovine u iznosu ciele plaće zahtjeva se redarstvena služba od 30 godina.

Potanje odredbe glede pravnih odnošaja redarskog osoblja sadržane su u gorispostuetoj osnovi.

- Od redara iziskuje se: Nepriekorran život, dostatna umna i tjelesna sposobnost i navršena 24 godina.
- Podpuno poznavanje hrvatskog jezika. Natječatelji prikazati će molbe obstrbljene izpravama, koje potvrđuju od njih zaiskano pod 1. 2.

Rok ovome natječaju traje do 1. rujna t. g.

Šibenik, 10 srpnja 1907.

OD OBĆINSKOG UPRAVITELJSTVA

Načelnik

Dr. KRSTELJ

Prisjednik
P. ČIKARA.

Najbolje sredstvo za njegovanje USTA I ZUBI
Glavno središte za Dalmaciju kod E. VINKA VUČIĆA, Šibenik

Svaki trgovac, koji ne oglašuje svoju robu, ustupa mjesto svojim takmacima, koji oglašuju.

PODRUŽNICA HRVATSKE VJERESIJSKE BANKE - ŠIBENIK.

BANKOVNI ODJEL

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice, financira trgovačke poslove, obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednine. Devize se preuzimaju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete.

Dionička glavnica K. 1.000.000

Pričuvna zaklada 100.000
Centralna Dubrovnik
Podružnica u Splitu i Zadru.
Priskrbuje zajmove uz amortizaciju kotarima, općinama, i javnim korporacijama.

MJENJAČNICA

kupuje i prodaje državne papire, razeteritnice, založnice, srećke, valute, kupone. Prodaja srećaka na obročno odplaćivanje. Osjećuranje proti gubitku kod zdrjebanja. Revizija srećaka i vrijednostnih papira besplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

ZALAGAONICA

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje itd. uz najkulantnije uvjete.

Banka Commerciale Triestina

prima:

Uložke u krunam uz uložničke Listove:

sa odkazom od 5 dana uz 2 3/4 %
" " " " 15 " " 3 1/4 %
" " " " 30 " " 4 1/4 %

Uložke u zlatnim Napoleonia ili u engl. funtim. (sterlinam) uz uložničke Listove:

sa odkazom od 15 dana uz 2 1/2 %
" " " " 30 " " 2 3/4 %
" " " " 3 " " 3 1/2 %

NB. Za uložne listove sada u toku, novi kamatnik ulazi u kriepost 15.og Novembra i 10.og Decembra o. g.; izdaje blagajničke doznačnice na donosioca sa škadencom od 1 mjeseca uz kamatnjak od 1 1/2 %.

Banko-Ziro i Tekući račun. Valuta od dana uložnja, uz kamatnjak koji će se ustanoviti; obavlja inkasso mjestnih računa, mjenica glasećih na Trst, Beč, Budimpeštu, Prag i druge glavne gradove Monarhije, te plaća domicile svojih korentista bez ikakvog troška.

Izdaje uložne knjižice na štednju uz dobit od 3 1/2 %.

Otvora tekuće račune u raznim vrijednotama. Inkasso: Obavlja utjerivanje mjenica na sva mjesta inostranstva, odrezaka i izžriebanih vrijednostnih papira uz umjerene uvjete.

Izdaje svojim korentistima doznačnice na Beč, Aussig, Bielitz, Brno, Budimpeštu, Carlsbad, Cervignano, Cormons, Cernovica, Eger, Rieku, Friedek, Gablonz, Goricu, Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Lavov, Linz, Olomuc, Pilsen, Pola, Prag, Prossnitz, Dubrovnik, Solnograd (Salzburg), Split, Peplitz, Troppau, Warnsdorf, Bučko-Novomjesto i druge gradove Monarhije bez ikakvog troška, a na Inozemstvo po najboljem dnevnom tečaju.

Izdaje Kreditne listove na sva mjesta Monarhije i Inozemstva.

Bavi se kupnjom uz tovarne dokumente u Novi Jork, London, Pariz, Hamburg, itd. uz umjereni kamatnjak.

Daje predujme na vrijednostne papire, robu, warrants i tovarne dokumente uz uvjete, koje će se ustanoviti.

Daje jamčevinu za carine skladišta Kontirinja (Contirungs-Lager).

Preuzimlje u pohranu i upravljanje:

U sobi sigurnosti, koja pruža najveću garanciju proti kojoj mu drago pogibeći provale i vatre i kojoj je posvećen osobiti nadzor sa strane bankovnih organa, primaju se u pohranu vrijednostni papiri, zlato, srebro i dragocjenosti, uz povoljne uvjete, te se na zahtjev preuzima i upravljanje istih.

Osjećuraje vrijednote proti gubitcima žrjebanja.

Banka Commerciale Triestina.

NE ČITATI

samo već kušati se mora

davno prokušani medicinski

STECKENPFERD

od BERGMANNA i Druga, Draždjani i Tetschen

na/L. od prije poznat pod imenom BERGMANNOVA SAPUNA

od ljljanova mlieka

da se lice oslobodi od sunšanih pjegica, da zadobije bieli tein i nježnu boju.

Pretplatno komad po 80 para

u drogariji VINKA VUČIĆA

ŠIBENIK.

PO OVOME ZNAKU
MOGU SE

RAZPOZNATI
PRODAVAONICE.

U KOJIMA SE
PRODAVAJU JEDINO
SINGEROVI
ŠIVACI STROJEVI.

SINGER Co. DIONIČKO DRUŽTVO ŠIVACIH STROJEVA

PAZI!

Svi drugi strojevi, koje nudjaju druge kuće šivacih strojeva pod imenom „SINGER“, gradjeni su po jednom našem starijem sustavu, koji daleko zaostaje za našim novijim sustavima za obiteljske strojeve u konstrukciji, u uporabi i u trajnosti.

Skladište u Šibeniku kod KARLO BAMBERGER Glav. ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICU VOŠTANIH SVIEĆA U ŠIBENIKU.

Svoj k svome! — POZOR! — Svoj k svome!

Častim se javiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratovštinama, da sam otvorio u ovom gradu

TVORNICU VOŠTANIH SVIEĆA.

Kod mene dobit se mogu izvrsne, a već od mnogih priznate u svim veličinama svieće od pravog pčelinjeg voska, kao i finog crkvenog tamjana.

Svaka i najmanja naručba p. n. mušterija oprema se najspretnije, te se obvezujem obaviti njihove naloge u što kraćem roku, obvezom najpamtnije izradbe i uz najpovoljnije uvjete

S veleštovanjem

VLADIMIR KULIĆ

Šibenik (Dalmacija) Glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICU VOŠTANIH SVIEĆA U ŠIBENIKU.

JADRANSKA BANKA U TRSTU

Bankovne prostorije u ulici Cassa di risparmio, Br. 5.

Vlastita zgrada.

Obavlja sve bankovne i mjenične poslove: eskomptuje mjenice, daje predujmove na vrijednostne papire, kao i na robu ležeću u javnim skladištima.

Kupuje i prodaje vrijednostne papire, svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te banknote i unovčuje kupovne i izžriebane papire uz najpovoljnije uvjete.

Izdaje doznake na sva glavnija tržišta monarhije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumente) ukrcavanja.

Prima novac na štedioničke knjižice u tekući i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsavjestnije uz vrlo umjerene uvjete.

Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete.

IVAN RUDE

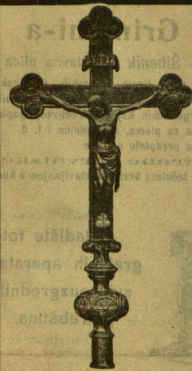
Šibenik — Glavna ulica

preporuča P. n. občinstvu svoj veliki izbor ilustriranih razglednica i svoju bogato oskrbljenu papirnicu sa svim pisarničkim predmetima.

Prodavaju se školske knjige i raznovrstni kotedari.

Veliko skladište igraćaka, galanterijske sitničarije, predmeta iz terakote. Najljepši izbor parfumerija itd. itd. Cijene umjerene. Naručbe se opremaju svom pospešnošću.

Dvorski dobavljač Nj. Sv. Pape Pia X.

Johann Heindl

Vitez pap. red. Sv. Grgura i reda Sv. Greba.

Oditkovan počasnim križem „PRO ECCLESIA ET PONTIFICE“.

I. STEFANSPLATZ 7. BEČ I. STEFANSPLATZ 5.

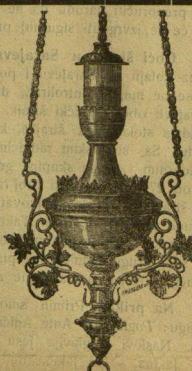
Krajev. gradsko palata BEČ, kuba stolnog kaptola

Skladište svakovrstnih predmeta za crkve, kličara, prodaja umjetnina i paraenta. Izrađuje po naručbi zastave za crkve, bratovštine, i društva.

Drži gotove i izvršuje po želji i prima na popravljanje sve predmete za službu božju i za ured oltara i crkava uz umjerenom cijenu. U svakoj veličini i izradu slika i kipova svih Svetaca.

Veliki ilustrirani katalog šalje se po želji badava i franco.

Uvjete izplate najpovoljnije.

NOVO ustanovljena

Hrvatska Tiskara
u Šibeniku
(ulica Stolne Crkve).

Preporučuje se najbolje P. N. Občinstvu za izradbu svakovrstnih radnja, kao: raznih slika i brošura, posajelnice, kuverata, listovnih i trgovačkih

papira, zaručnih i vjenčanin objava, osmrtnica i sve druge u tu struku zasjecajuće radnje. Jamči za tačnu i modernu izradbu uz posve umjerene cijene.